

LØSARBEJDERE FALDER UD AF SYSTEMET

KRONIKKEN

Det er en gåde, at et regeringsparti som påstår at have rod i arbejderbevægelsens ideer om solidaritet - tilsyneladende arbejder på at få flest muligt ud af a-kasserne og over i bistandsystemet, skriver Benedicte Toltegaard, formand for Grafisk Forbunds arbejdsløshedsudvalg kreds 1

Af Benedicte Toltegaard

Jeg sidder her med et gammelt avisudklip. Det er fra Det Fri Aktuelt, den 4. marts 1994. Der er en artikel, hvor Mogens Lykketoft udtaler, at det er et problem, at det offentlige er blevet

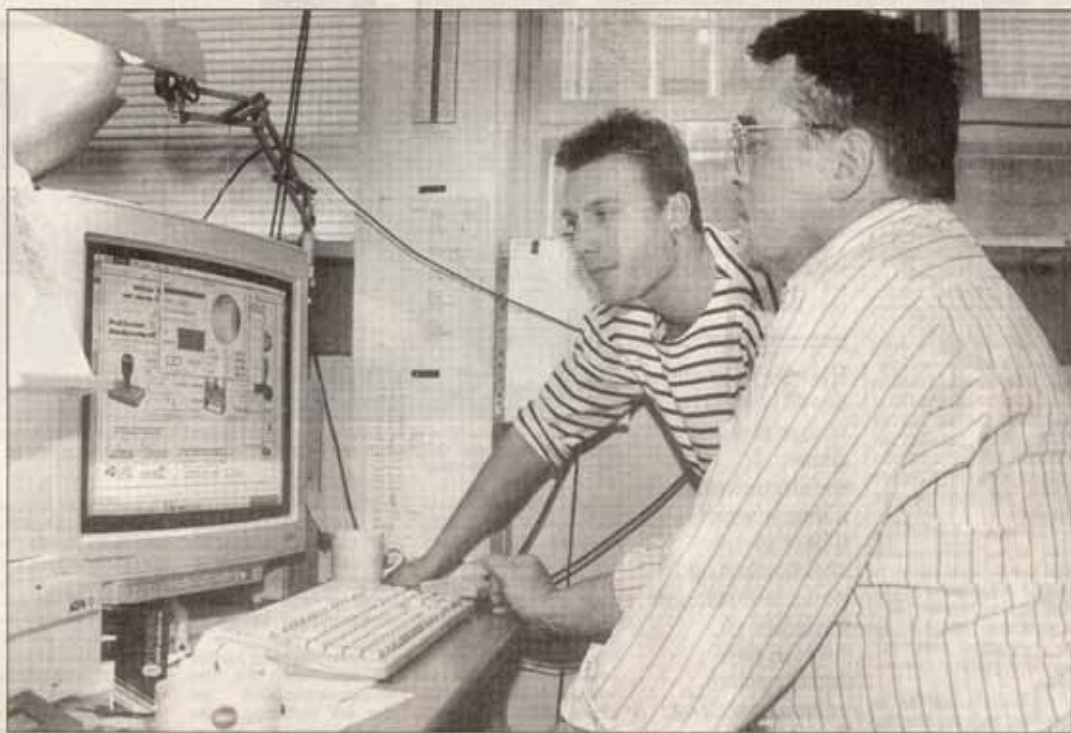
afhængig af langtidsledige. Længere nede på siden udtaler daværende afdelingschef i Arbejderbevægelsens erhvervsråd, Carsten Koch, »at der skal prikkes hul på myten om, at langtidsledige får ødelagt erhvervsvenen...«. »Det, der er problemet er, at de mister omdømme som arbejdsuelige«.

Med andre ord, når arbejdsgiverne kan vælge og vrage, tager de dem, som har været væk fra arbejdsmarkedet i kortest tid, og der er grund til at tro, at et puljeforbuds/aktiveringstilbud ikke er noget, som giver særlig høje point.

Jeg synes, at den gamle artikel har fat i nogle rigtige pointer og på den baggrund er det beklageligt, at den nye dagpengereform for mig at se kun forværrer de problemer, der var allerede dengang.

I de skrivelser, der har været om den nye dagpengereforms konsekvenser har man koncentreret sig meget om overgangsydelsen. Ikke uden grund. For der er ikke arbejde til dem mellem 50 og 60. Tværtimod søger virksomhederne med stor opfindsomhed at skille sig af med den gruppe. I Grafisk Forbund Kreds 1 var der i uge 49/50 1995 1.618 ledige - af dem var 30,29 pct. mellem 50 og 60 år. I forvejen er 88 kolleger gået på overgangsydelse, og inden for de sidste to uger af december er der kommet ca. 100 ansøgninger herom.

Men der har ikke været talt så meget om en anden drastisk ændring, som vil få katastrofal betydning for mange af vores medlemmer. Det er reglen om, at man med et slag har ændret kravet til genoptjening af dagpengereften fra 26 uger til 52 ugers reelt, udstøttet arbejde inden for tre år.

Hvis man siger ja til en uges arbejde på Feks, et trykkeri, har man brudt sin aftale med arbejdsformidlingen om puljeforbuds/jobtræning, og de kan derfor idomme fem ugers karantæne, medmindre man selv kan skaffe 52 ugers arbejde. Arkivfoto: Jørgen Schiøtz

Hidtil har det været sådan, at vi har kunnet redde mange af vores medlemmer gennem syge- og feriefølning eller ved, at et hold går på uddannelsesorlov - et andet hold rykker ind og tager jobbene imens.

De grafiske fag er præget af store konjunktursvingninger. Når der sker en afmatning på arbejdsmarkedet, er udgifter til reklame og promovering noget af det første, virksomhederne skærer ned på. Og i vores fag er man løsarbejder - dvs., at de første ni måneder du er ansat, har du kun 14-dages opsigelse, og er du kun afløser, kan man ansættes fra uge til uge. Det er altså let og bekvemt at skille sig af med folk. Til gengæld skal vi også stå til rådighed med dags varsel, når virksomhederne har brug for os - også selv om det måske kun er for tre dage. Og vi skal være rutinerede - for sender man bud efter en mand/kvinde for så kort tid, forventer man, at du kan dit job med det samme.

Vi er mange, der fungerer som et sådan slags B-hold. Sommetider har vi arbejde halvdelen af året, sommetider går der lang tid, uden at arbejdsgiveren/fagforeningen ringer. Og så kan det være svært at opnå 52 ugers arbejde inden for tre år.

Hvad sker der så, når regeringens nye reform træder i kraft. Har man ikke opnået 52 ugers arbejde inden for de første to år, skal arbejdsformidlingen nu sende én ud til jobtræning, puljeforbuds eller, hvis man er heldig en eller anden form for uddannelse.

Lad os tage mig selv som eksempel. Vi siger, at jeg kun får lidt ferieafløsning de næste to

somme. Jeg opnår ikke 52 uger og bliver derfor sendt ud som medhjælper på et plejehjem i et såkaldt puljeforbuds. Jeg bliver kun aflønnet med dagpenge, og da jeg skal have overenskomstmæssig betaling, (ikke inden for mit eget fag, men for plejehjemsassistenter), bliver det på nedsat tid.

» At være medlem af en fagforening er hos os også et spørgsmål om at holde fast i hinanden rent menneskeligt. Vi mødes f.eks. hver 14. dag, holder politiske debatmøder, arrangerer ture og foretager rådgivning og støtter hinanden »

Men hvad så hvis de ringer hjem til mig fra min tidligere virksomhed og siger, at nu er Knudsen altså sygemeldt, og det ville være godt, hvis jeg kunne komme og trykke en uges tid, for jeg kender jo maskinen og forholdene.

Så burde jeg jo blive glad, for det er jo rigtigt arbejde og i øvrigt til 150 kr. i timen i stedet for de 82 kr. på nedsat tid. Og måske bliver det mere end en uge, hvis nu der er én, der holder ferie eller en anden, der bliver syg - eller måske venter de en større ordre og vil lige se, om jeg er frisk endnu.

Sådan plejer det at være, hvis man skal have noget mere fast inden for denne branche. Men nej,

hvis jeg siger ja til en uges arbejde på trykkeriet, har jeg brudt min aftale med arbejdsformidlingen om puljeforbuds/jobtræning, og de kan derfor idomme mig fem ugers karantæne, medmindre jeg selv kan skaffe mig 52 ugers arbejde. Det kan jeg naturligvis ikke. Så nu sidder jeg lige pludselig i saksen.

Regeringen har i sin reform ganske vist opereret med, at jeg efter de tre års puljeforbuds/jobtræning kan nøjes med 26 ugers arbejde for ikke at ryge helt ud af systemet og på bistandsbistand. Det er meget godt, men efter at have været væk i over tre år fra mit fag, er mine kontakter som afløser forduftet, min rutine og mit omdømme som arbejdsudlignet ligeså.

Det er en katastrofe for mig, men det er egentlig også til skade for de virksomheder, der har brug for, at sådan nogen som jeg står til rådighed døgnet rundt og med kort varsel, når der engang imellem er fart på i branchen.

Blandt grafiske arbejdsløse i København er der rigtig mange som jeg. Man kan naturligvis mene, at arbejdsgiverne burde give folk mere tryghed i ansættelsen, men kendsgerningerne viser, at de så i stedet nøjes med færre folk, der udsættes for større arbejdspress, overarbejde etc.

Når der nu ikke er faste job til os alle, er det at foretrække, at så mange som muligt bliver i systemet og a-kasserne, fordi vi her har mulighed for at bevare tilknytningen til faget og kollegerne.

Arbejdsløshed kan være en rutschetur både socialt og økonomisk. At være medlem af en fagforening, er hos os også et spørgsmål om at holde fast i

hinanden rent menneskeligt. Vi mødes f.eks. hver 14. dag, holder politiske debatmøder, arrangerer ture og foretager rådgivning og støtter hinanden. Fagforeningen har også forsøgt i gang med kurser for langtidsledige både uddannelsesmæssigt og personligt.

Den slags er ikke med på finansloven, men for et regeringsparti, som påstår at have rod i arbejderbevægelsens ideer om solidaritet, er det for mig en gåde, at man tilsyneladende arbejder på at få flest muligt ud af a-kasserne og over i bistandsystemet. Især er tiltagene over for de unge en katastrofe.

Visse arbejdsgiverforeninger har længe argumenteret for, at mindstelønningerne skal sænkes, hvis ledigheden skal væk. I virkeligheden er aktiveringsordninger og puljeforbuds en indirekte måde at gøre dette på.

Den 6. januar 1996 læser jeg igen et citat af Mogens Lykketoft:

»Der er en vis politisk uenighed om, hvad det socialdemokratiske projekt er. De ting vi gør anderledes end ønsket af SiD-ledelsen, gør vi ikke overvejende, fordi vi er tvunget til det på grund af mandat-sammensætning og koalitionsmuligheder. Vi gør det også fordi, vi opfatter det som SiD-medlemmernes langsigtede interesse«, siger Lykketoft med henvisning til arbejdsmarkedsreformen.

Her er måske det virkelige problem - polariseringen mellem dem, der har fast arbejde og dem, der er udenfor. SiD fastholder stædigt, at de arbejdsløse er en del af fagbevægelsen, og at man vil kæmpe for de svage.

Lad ikke SiD være de eneste.